

Άποψη: Οι επιχειρήσεις συμμετέχουν στη συνδιαμόρφωση του μέλλοντος

■ Δρ. ΑΝΤΩΝΗΣ ΖΑΪΡΗΣ*

22.06.2014 • 15:51

Η σοφή ρήση του εκδότη Μαξ Μπίβενμπροουκ ότι δηλαδή «...σημασία δεν έχει πού πηγαίνει κάποιος αρκεί να βρίσκεται στη θέση του οδηγού...» μπορεί να μη βρίσκει πεδίο εφαρμογής στον κόσμο των επιχειρήσεων, βρίσκει όμως λαμπρό πεδίο υλοποίησης στον χώρο της πολιτικής. Και εξηγούμε ότι για τις ελληνικές επιχειρήσεις η θέση του οδηγού δεν προσφέρεται, αλλά κατακτιέται έπειτα από πολύχρονες προσπάθειες και αγώνες που αφορούν εντατικοποίηση ενεργειών ερευνητικής διαδικασίας, ανάλυσης αγορών, διείσδυσης και καθιέρωσης σειράς προϊόντων, επιχειρηματικού ρίσκου ανάληψης νέων κινδύνων, διαχείρισης κρίσεων και συνεχούς αξιολογητικής διαδικασίας. Από την άλλη, στην πολιτική η θέση του οδηγού τις περισσότερες φορές παραχωρείται σε πρόσωπα με μοναδικό κριτήριο την κομματική διασωλήνωσή τους ανεξαρτήτως των ιδιαίτερων δυνατοτήτων ή δεξιοτήτων που έχουν να κάνουν με το προς εκτέλεση έργο, αν και επί της ουσίας ουδείς αξιολογεί ή κρίνει ή ενδιαφέρεται για την ευεργεσία αντανάκλασης των αποτελεσμάτων του στην κοινωνία.

Θα τολμούσα να πω ότι οι επιχειρήσεις είναι οι μόνες που τόλμησαν την περίοδο αυτή της 5ετούς βαθιάς κρίσης σε αντίθεση με το παραλυμένο, αποχαυνωμένο κομματικό – πολιτικό σύστημα που όχι μόνο καθυστερεί να αντιδράσει στις εξελίξεις, που όχι μόνο εμφανίζει σοβαρή αδυναμία να αντιληφθεί επερχόμενα γεγονότα και καταστάσεις, αλλά επιπλέον δεν διαθέτει κανέναν στρατηγικό οραματικό αναπτυξιακό σχεδιασμό για το μέλλον της χώρας μας.

Και το χειρότερο απ' όλα, το κομματικό μοντέλο που προωθούν, αποκομμένο από την καθημερινή πραγματικότητα, ποδηγετούμενο της μιντιακής δημοκρατίας έχει εναποθέσει την πολιτική ατζέντα κορυφαίων πολιτικών ζητημάτων στην πλάτη. Βιώνει έχω την εντύπωση δύσκολες στιγμές, καταφέρνει δε να αυτοσυντηρείται χάρη στις, εις βάθος, δυστυχώς συνεχιζόμενες και σήμερα πελατειακού τύπου εξαρτησιακές σχέσεις που έχει αναπτύξει με μεγάλα μερίδια της κοινωνίας.

Η εξαρτησιακή ωστόσο αυτή νοοτροπία καθιστά την αντίδραση της κοινωνίας ευάλωτη, κατοχυρώνοντας μεν τη διαχρονικότητα του συστήματος, αλλά με παθητικό και όχι δημιουργικά ωφέλιμο, για το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, τρόπο.

Ακούμε από όλους τους πολιτικούς μας για το περιβόητο μοντέλο ανάπτυξης και την παραγωγική αναδιάρθρωση της οικονομίας μας. Αν τώρα κάνεις το λάθος και κάνεις δεύτερη ερώτηση τι ακριβώς αυτό σημαίνει τότε θα εισπράξεις δύο κατηγοριών απαντήσεις, η πρώτη είναι «Μούγκα – απόλυτη σιωπή», η δεύτερη πολιτικές ασυναρτησίες και αοριστολογίες...

Για τους γνωρίζοντες ωστόσο τρεις είναι οι βασικοί πυλώνες που θα συμβάλλουν στην παραγωγή πλούτου στη χώρα, στην αύξηση δηλαδή του ΑΕΠ και στη συσσώρευση κεφαλαίου:

Πρώτον, οι επενδύσεις όπου, με βάση πρόσφατη έρευνα του IOBE, καταγράφεται στα τέλη του 2013 ηπιότερη πτώση -6,7% σε σχέση με το -17,8% του 2012, η δε μείωση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου παραμένει σταθερή για όλο το 2013 στο -11% έως -12%.

Δεύτερον, οι εξαγωγές που για το πρώτο δίμηνο του 2014, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, παρουσιάζουν μείωση -4% (4,1 δισ. ευρώ) με αντίστοιχη μείωση των εισαγωγών -5,6% (7,7 δισ. ευρώ).

Τρίτον, η κατανάλωση που δεν πρέπει να υποτιμούμε, καθώς συμμετείχε τα χρόνια της ευμάρειας στο ΑΕΠ πάνω από 40%, προϋπόθεση της οποίας είναι η ύπαρξη σχετικής ρευστότητας στην πραγματική οικονομία. Οσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις νομίζω ότι έχουν κολλήσει. Κανείς δεν πρέπει να γνωρίζει τι πραγματικά έχει γίνει με την απελευθέρωση των κλειστών, μη εμπορευσιμων επαγγελματικών κλάδων, π.χ. δικηγόροι συμβολαιογράφοι, φαρμακοποιοί, ταξί, μεταφορείς κ.ά.

Είναι αδιαμφισβήτητο ωστόσο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις είναι αυτές που έχουν πάρει την «μπάλα» σήμερα από τους πολιτικούς και συμμετέχουν στη συνδιαμόρφωση του μέλλοντος, τοποθετούνται και διαμορφώνουν στρατηγικές εξόδου από την κρίση, αναλαμβάνοντας επενδυτικές πρωτοβουλίες που προσφέρουν θέσεις εργασίας, αξιοποιώντας ως εκ τούτου, πέραν του οικονομικού, και τον κοινωνικό τους ρόλο, επεκτείνονται επίσης εκτός Ελλάδος διεθνοποιώντας το ελληνικό branding, συμμετέχουν δε στον κοινωνικό διάλογο προτείνοντας γόνιμες, δημιουργικές και πρακτικές λύσεις. Και τούτο γιατί απλούστατα οι επιχειρήσεις, σε αντίθεση με τους πολιτικούς, από μόνες τους έχουν κατανοήσει το αυτονόητο, που είναι ότι «το μέλλον που έρχεται μπορεί να είναι δύσκολο να το προβλέψεις, αλλά είναι εύκολο να το συνδιαμορφώσεις» και αυτό πράττουν.

Ενώ λοιπόν με την «κουτσοδιαχείριση» της κρίσης τα πήγαμε κάπως καλά, αφού «ξεσκίσαμε» όλη την κοινωνία για να βγάλουμε πρωτογενές πλεόνασμα, με τη διαμόρφωση του νέου σχεδίου ανάπτυξης τα βρίσκουμε σκούρα, καθώς αυτό προϋποθέτει ανθρώπους που έχουν όραμα να σχεδιάζουν και να υλοποιούν τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις της χώρας. Και αυτοί υπάρχουν αλλά «ψάχνουμε σε ξένο χωράφι...».

* Αν. εκπρόσωπος στην Επιτροπή Εμπειρογνομώνων του ΟΗΕ για θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης και αν. αντιπρόεδρος του ΣΕΛΠΕ.